

2007/0126.027

Barn- och utbildningskontoret
Britt-Marie Zeylon
Tel. 0372-78 94 28
britt-marie.zeylon@ljungby.se

Barn- och utbildningsnämnden

Lärarlyftet

Under åren 2007 – 2010 satsar regeringen på lärarfortbildning. Satsningen innebär att behöriga lärare ska ha möjlighet att ta tjänstledigt för att studera på högskola och behålla större delen av sin lön.

Syftet är att höja lärarnas kompetens för att därigenom öka elevernas måluppfyllelse.

”Resultaten i svensk skola måste förbättras. Såväl nationella som internationella granskningar visar att elevers resultat har försämrats på flera områden. För att vända den negativa utvecklingen i skolan avser regeringen att ge stöd till lärares fortbildning. Syftet med fortbildningen är att stärka lärarens kompetens för att därigenom öka elevers måluppfyllelse.”

Fortbildningssatsningen är en del i regeringens samlade program ”Lärarlyftet” som syftar till att höja lärarnas status och kompetens.

Tillsammans med personalsekreterarna har jag fått uppdraget att göra en inventering av pensionsavgångar, elevutveckling, framtida behov av lärarkompetens mm. Uppdraget ska vara klart den 31 oktober 2007.

Tilldelade poäng och pengar

Ramen för Ljungbys del hösten 2007 är

Tidigarelärare	564 816 kr	168 högskolepoäng	3 362 kr/hp
Senarelärare	625 404 kr	156 ”	4 009 kr/hp
Summa	1 190 220 kr		
Ljungbys finansiering	510 000 kr ca.		

Läraren får behålla minst 80 % av sin lön under den tid de studerar. Studier och arbete får tillsammans inte överstiga heltid.

Vi har fått in 12 ansökningar varav 11 motsvarar kriterierna för att delta i lärarlyftet. En sökande arbetar inte som lärare. En ansökan var inte godkänd av rektor och en avsåg 2008. Pengar har rekviderats för 9 lärares studier. Bilaga 1.

POSTADRESS

341 83 Ljungby

BESÖKSADRESS

Olofsgatan 9

TELEFON

0372-78 90 00 vx

ORG NR

212000-0670

PLUSGIRO

302 50-5

E-POST

barn.och.utbildningsnamnden@ljungby.se

TELEFAX

0372-78 94 39

WEBBPLATS

www.ljungby.se

BANKGIRO

156-0879

Vilka lärare får delta?

De lärare som är behöriga, i detta fall har en lärarexamen får delta. Läraren måste ha en anställning och undervisa i förskoleklass till och med vuxenutbildning. Examinerade förskollärare och fritidspedagoger som har undervisning i sin tjänst får också ta del av fortbildningen.

Vilka kurser gäller?

Skolverket och landets universitet och högskolor har uppdraget att ta fram kurser inom områden som visat sig ha brister. Reguljära kurser i högskolans kursutbud ingår också. Kurserna kan läsas på distans, hel-, halv- eller kvartsfart.

Tidigarelärare kan studera mellan 10 - 30 högskolepoäng och senarelärare mellan 20 - 45 högskolepoäng. Med tidigarelärare menas här de som undervisar i förskoleklass samt årskurs 1 – 6. Senarelärare undervisar i årskurs 7 – 9, gymnasieskolan eller vuxenutbildning.

Obehöriga lärare läsåret 2007 – 2008

En beräkning är gjord augusti 2007 på lärare som har månadslön och arbetar 40 % av heltid i lönesystemet. Det finns 450 anställda lärare, varav 400 är tillsvidareanställda och resterande 50 är visstidsanställda. 415 är behöriga och 35 är obehöriga.

Av grundskolans 317 lärare är 23 obehöriga. De flesta är behöriga lärare men obehöriga på den tjänst de undervisar. Sex av lärarna saknar pedagogisk utbildning.

Av gymnasiet 133 lärare är 12 obehöriga. Även här är de flesta behöriga lärare men obehöriga på den tjänst de har för närvarande. Sex av lärarna på gymnasiet saknar pedagogisk utbildning.

I kategorin lärare som helt saknar pedagogisk utbildning finns bl a lärare i slöjd, hemkunskap, hantverk och språk.

Pensionsavgångar på barn- och utbildningsförvaltningen, lärare

Under tiden 2008 – 2017 beräknas följande avgång med ålderspension vid 65 års ålder:

Adjunkter 20

Gy lärare 34

Gr lärare 53

Spec ped 5

Speciallärare 4
SSA 1
Särskola lärare 5

Förvaltningens pensionsavgångar för lärare de närmaste tre åren är 6 adjunkter, 21 lärare i gymnasiet, varav 8 i bland annat slöjd och hantverk. Cirka 10 lärare i grundskolan går i pension under den här perioden. (Personalavdelningens beräkningar.)

Rekryteringsläget

Uppgifterna är tagna ur den personalekonomiska redovisningen som skett under tiden 1 januari – 31 augusti 2007.

”Barnskötare och tidigare lärare (1-7 lärare) har inte externrekryterats eftersom tjänsteunderlagen minskar och vi har gott om tillsvidareanställda och personer med företrädesrätt att placera ut på eventuella vakanser. Det såg till en början ut som att vi skulle behöva varsla ett antal tidigare lärare om uppsägning, men med viss svårighet har nu alla fått placering fram till årsskiftet.

...

Det är svårt att rekrytera speciallärare/specialpedagoger och i viss mån språklärare till grundskolan, även om det skett en viss förbättring senaste året. Ett sätt att minska behovet är att uppmuntra tillsvidareanställd personal att gå exempelvis specialpedagogutbildning eller annan fortbildning. Behöriga hemkunskapslärare, slöjdlärare, bildlärare och musicklärare är också svåra att få tag på.

På gymnasiet ser vi att lärare inom vissa språk sannolikt kommer att vara fortsatt svårt att rekrytera. Yrkeslärare är en mycket svårrekryterad grupp.

Ur ett helhetsperspektiv så har rekryteringssituationen för lärare förbättrats betydligt de senaste läsåren. Urvalet bland sökande till tjänsterna är större och detta har resulterat i att en stor andel behöriga lärare har kunnat anställas.”

Samtal med rektorer för 7-9 skolorna

Samtliga tre rektorer ser bristerna i språk bland annat i svenska, engelska (yngre åldrar). Speciallärare nämner alla. Samhällsorientering med fördjupning i alla fyra ämnen saknas, flera lärare har behörighet i tre ämnen. I natur, musik och slöjd är det svårt att rekrytera behöriga lärare.

I specialpedagogik går många en utbildning nu, det vore mycket bra om dessa blev färdigutbildade så snart som möjligt.

En bredare kompetens gör att det är lättare att omplacera vid övertalighet.

Påverkansfaktorer

- Ändrade pensionsavgångar. Vi vet att flera väljer att gå i tidigare/senare pension.
- Ny skollag.
- Etablering av friskolor.

Antal barn

En sammanställning av antal barn födda från år 1992 - 2006 bifogas i bilaga 2. Under åren 1992 till 1994 är barngrupperna mellan 350 – 421 barn födda. Från år 1995 - 2006 har antalet födda barn pendlat mellan 241 – 322.

Antalet elever i gymnasieskolan första året är högt nu, 421 elever. Nästa höst är siffran 377 elever. De kommande åren sjunker elevunderlaget ytterligare.

Sammanfattning

Förvaltningens pensionsavgångar är relativt jämt fördelade över stadierna. I och med att tjänsteunderlaget minskar och pensionsavgångarna ökar något från och med 2009 kan vi se att en positiv rekryteringssituation består. Blir det aktuellt med uppsägningar kommer det troligen inte bli särskilt omfattande.

Elevtalen sjunker betydligt från 1995 för att efter lägsta födelsetalet år 2000 (241) har stabiliserat sig på en nivå runt 300 barn födda (från 2003).

I och med att flera lärare söker fortbildning bör det finnas stora chanser till bra omplaceringar vid eventuell övertalighet. Rektorer för de högre åldrarna trycker hårt på att de lärare som läser specialpedagogik ska bli klara med sin kompetensutveckling så snart det är möjligt. Behörighet som efterfrågas är i slöjd, hemkunskap, hantverk och språk.

Det är svårt att rekrytera lärare med behörighet i alla fyra samhällsorienterande ämnena. Det gäller även i natur främst i fysik, kemi och teknik. Musik är också svårt att rekrytera behöriga lärare till.

Satsningen på lärarlyftet skulle kunna bidra till behörighet för speciallärare och specialpedagoger. Bristen på behöriga lärare i svenska som andraspråk förmodas öka, det innebär att vi kommer att behöva rekrytera fler lärare inom området.

Hösten 2007 gäller de ansökningar som kommit in från lärare främst specialpedagogisk utbildning och svenska som andraspråk. Lärarlyftet kommer att pågå till och med 2010. Kursutbudet är och kommer att vara stort. Växjö universitet har gjort stora satsningar på bland annat svenska och matematik för våren 2008.

Framtid

Osäkra faktorer i detta sammanhang är innehållet i en ny skollag. När lärare väljer att pensionera sig. Om vi får en etablering av friskola i kommunen vet vi inte hur det kommer att påverka vår verksamhet.

Kommunernas möjligheter att rikta fokus på vissa kurser kan ge rektorer och lärare en fingervisning om vilken behörighet som kommer att efterfrågas.

Som en slutsats av den här utredningen är förslaget att följande ämnen prioriteras:

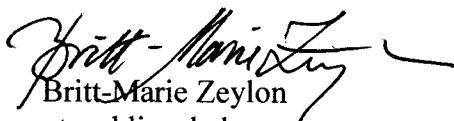
Grundskolan

- Engelska, inriktning mot tidigare år, spanska och franska.
- Svenska som andraspråk/modersmål.
- Specialpedagogik – speciallärare inriktning mot inläring inte lärarhandledning.
- Teknik.
- Musik.
- Slöjd.

Gymnasieskolan och vuxenutbildningen

- Yrkesämnen.
- Ämnesdidaktik.
- Vuxenpedagogik.
- Sfi.

Ett citat från RUC som stämmer bra även för vår del är: ” För gymnasieskolan skulle kurserna främst utformas med inriktning på de yrkesförberedande programmen med didaktik och generella kompetenser som viktiga inslag.”

Britt-Marie Zeylon
utvecklingsledare